

Københavns Kommune
Miljøkontrollen
Flæsketorvet 68
1711 København V

6. november 2000

Indsigelse til Affaldsplan 2004

Hermed Københavns Miljø- og Energikontors bidrag til høringen om den kommende affaldsplan.

Vi vedlægger:

Dels en generel indsigelse til Affaldsplan 2004, der beskriver hvordan stigningen i affaldsmængden bremses ("hvordan vi knækker kurven") (fra side 2 til side 8).

Et bud på forebyggelse af affaldsmængden. (fra side 9 til side 11)

Et bud på hvordan Københavns kommune som stor aktør og arbejdsplads kan gå i front for at forebygge affald og på den måde være et eksempel for den offentlige sektor.
(fra side 12 til side 13)

Samt et antal tilkendegivelser fra københavnere som formulerede deres mening om affaldsplanen ved KMEK's affaldsarrangement på Sankt Hans Torv den 1. november 2000.
(side 14-18)

Vi står til rådighed hvis Miljøkontrollen ønsker uddybende oplysninger og ser frem til et fortsat godt samarbejde.

Med venlig hilsen

Affaldsgruppen på KMEK

Indsigelse til Affaldsplan 2004

Indledning

En af hovedmålsætningerne i Affaldsplan 2004 er mindre affald, alene for genanvendelse af husholdningsaffald er målet i 2004, 32 pct.

Det er gode intentioner, men intentionen skal følges op af konkrete handlingsplaner som bliver understøttet økonomisk.

Planens intentioner og de økonomiske rammer er i direkte modstrid med hinanden.

Den overvejende del af pengene i Affaldsplan 2004 er afsat til investeringer bl.a. til udvidelse af forbrændingskapaciteten, mens en forholdsmæssig lille del er prioriteret til forebyggende arbejde.

Vores erfaringer med affaldssortering viser, at succesen er afhængig af dialogen med borgerne. Dialogen, der i sidste ende skal føre til en adfærdsændring, er en langvarig proces og Københavns Miljø- og Energikontors affaldsgruppe mener, at det er helt afgørende, at bruge ressourcer i denne fase. Affaldsbeholdere alene gør det ikke!

Forbrændingsafgiften og affaldsgebyr har i løbet af de sidste år været faldende, samtidig med at affaldsmængderne er katastrofalt stigende.

Hvis målene i Affaldsplan 2004 skal være i overensstemmelse med virkeligheden og man tager affaldsproblematikken alvorligt, mener vi, at det er afgørende at opprioritere det forebyggende arbejde.

Vi mener, at der skal afsættes midler til at opbygge en fond til forebyggende arbejde, fremfor udvidelse af forbrændingskapaciteten. Dernæst foreslår vi, at der indføres en motiverende faktor ved, at regulere taksterne på renovations-, forbrændings og/eller affaldsgebyr således, at det bliver økonomisk fordelagtigt at forebygge. Sidst men ikke mindst foreslår vi, at driften af de lokale Agenda 21 centre finansieres af de ovenfor nævnte gebyrer.

Københavns Miljø- og Energikontors affaldsgruppe vil med denne indsigelse til Affaldsplan 2004 på det kraftigste opfordre til:

At opprioritere det forebyggende arbejde

På de følgende sider vil vi konkretisere vores synspunkt.

Indholdsfortegnelse:

1. Knæk affaldskurven
2. Vægtning af det forebyggende arbejde
3. Lokale Agenda 21 centre
4. Det organiske affald
5. Forbedring af fysiske rammer

Læsenøgle:

Vores forslag til ændringer er skrevet med **fed**. Disse bliver efterfølgende uddybet. Vores synspunkt er helhedsorienteret hvilket betyder, at vi begynder med det store perspektiv og slutter med detaljerne.

1. Knæk affaldskurven

Det bør fremgå af Affaldsplan 2004 at:

- **Kommunens mål er at knække affaldskurven.**
- **Hovedmålsætningerne bør indeholde konkrete mål så de bliver handlingsrettet.**
- **De nødvendige ressourcer tilføres området så hovedmålsætningernes opstillede mål kan opfyldes.**

Uddybning

Københavns Miljø- og Energikontors affaldsgruppe ser tre overordnede problemer i hovedmålsætningerne. Manglende visioner, der matcher miljøbeskyttelsesloven, manglende ansvarlighed og manglende økonomisk dækning af de opstillede mål.

Miljøbeskyttelseslovens principper om bæredygtighed - jvf. formålsparagraffen¹ - bør afspejles i hovedmålsætningerne. Kommunen bør gå forrest når det gælder bekæmpelse af forurening og have det som erklæret mål: At knække affaldskurven.

Københavns kommune har entydigt påtaget sig ansvaret for affaldet i kommunen².

Hovedmålsætningerne i Affaldsplan 2004 siger i sig selv ingenting. Formuleringerne er meget forsigtige. Så forsigtige, at de bliver ligegyldige.

Kommunes ansvar bør kunne læses ud af hovedmålsætningerne.

Ansvarligheden bør fremkomme ved en konkretisering af hovedmålsætningerne så de indeholder konkrete (målbare) mål og fremstår som målrettede. Se i øvrigt vores forslag til ændringer.

Der bør desuden tilføres de nødvendige ressourcer til området så de opstillede mål kan opfyldes. Det vil signalere, at København både er en ansvarlig og en grøn kommune, jvf. dens egne visioner.³

Forslag til ændringer:

Hovedmålsætning 1 - Stigningerne i affaldsmængderne skal mindskes.

Ændres til: "Kurven over affaldsmængderne skal knækkes i forhold til 1999 tal".

Hovedmålsætning 2 - Affaldets indhold af miljøbelastende stoffer skal reduceres.

Ændres til: "Affaldets indhold af miljøbelastende stoffer skal reduceres til 25% af 1999 niveauet".

Hovedmålsætning 3 - Ressourcerne i affaldet skal udnyttes bedre.

Ændres til: "Ressourcerne i affaldet skal udnyttes maksimalt".

Hovedmålsætning 4 - Affaldsmængderne til forbrænding skal mindskes.

Ændres til: "Kurven over affaldsmængderne til forbrænding skal knækkes i forhold til 1999 tal"

Hovedmålsætning 5 - Deponering af affald skal nedbringes til et minimum.

Ændres til: "Deponeret affald må højst udgøre 2 pct. af den samlede affaldsmængde".

2. Vægtning af det forebyggende arbejde

¹ Side 8 i affaldsplanen .

² Side 7 i affaldsplanen.

³ Side 8 i affaldsplanen.

2. Vægtning af det forebyggende arbejde

Det bør fremgå af Affaldsplan 2004 at:

Københavns Kommune vil tilføre de nødvendige ressourcer til forebyggende arbejde ved:

- **Renovationsgebyret til Renholdsselskabet af 1898 bliver reguleret således, at affald til forbrænding bliver dyrere, mens det forebyggende arbejde - såsom affaldssortering - belønnes.**
- **Forbrændingsgebyr og affaldsgebyr finansierer driften af affaldsdelen af de lokale Agenda 21 centre.**
- **10 pct. af investeringsoverslaget afsættes til en fond, hvis formål er at nedbringe affaldsmængden ved forebyggende arbejde.**

Uddybning

Overordnet mener Københavns Miljø- og Energikontors affaldsgruppe, at Københavns kommune bør opprioritere det forebyggende arbejde ved at afsættes langt flere ressourcer, så der er en realistisk chance for, at de opstillede mål kan opfyldes.

Mål og virkeligheden

Målet i Affaldsplan 2004 er, at genanvendelsesprocenten på husholdningsaffaldet skal op på 32 i år 2004.⁴

Et tilsvarende eksempel findes i Affaldsplan 2000 hvor det forventede genanvendelsesmål for husholdningsaffald var sat til 26 pct. for 1999. Dette mål blev registreret til kun 20 pct.⁵ Der mangler 6 pct. for at nå målet. Hvorfor?

I planen er der mange ideer til videreudvikling af, hvad der skal sorteres og mange tal for de enkelte fraktioner. Der er beskrevet en smuk basismodel, og der er gode intentioner om at give borgerne mulighed for at vælge en tilvalgsmodel.

Desværre kommer sorteringen ikke af sig selv. Der er langt ud til borgerne, og man overser nødvendigheden af at afsætte tilstrækkeligt med ressourcer til at udføre netop dette arbejde.

Erfaringer fra Indre Nørrebro

Vores erfaringer med affaldssortering viser, at succesen er afhængig af dialogen med borgerne. Dialogen, der i sidste ende skal føre til en adfærdsændring, er en langvarig proces og vi mener, det er helt afgørende at bruge ressourcer i denne fase. Affaldsbeholdere alene gør det ikke. Det er den enkelte borger, der løfter affaldssorteringen. Vores opgave er at støtte borgerne i denne proces.

Det er vigtigt, at de erfaringer, vi har fået gennem vores arbejde, bliver opsamlet og systematiseret, så de kan anvendes i arbejdet med at indføre affaldssortering i resten af byen.

Med Nørrebro modellen har vi opnået en sorteringsprocent på mellem 30 og 40, og potentialet for vores koncept er 80 - 90 pct. Erfaringer har desuden vist, at sorteringsprocenten hæves i takt med, at dialog og information øges.

⁴ Side 45 i affaldsplanen.

⁵ Jvf. figur 5.1. side 45 i affaldsplanen.

Succes afhænger af dialog

Hvis Affaldsplan 2004 skal blive en succes, ligger der en stor arbejdsopgave foran os, som der ikke er afsat tilsvarende store midler til.

Vores erfaringer kan bruges i de øvrige bydele, hvis de tilpasses de enkelte bydeles særpræg. Derfor er vores forslag at vi - fx. i samarbejde med Københavns Kommune uddanner ca. 150 nye affaldsambassadører til at støtte folk, der vil affaldssortere.

Det skal der til for at knække affaldskurven for husholdningsaffald i København. Se i øvrigt en uddybning i afsnittet om de lokale Agenda 21 centre.

Prisen for at udbrede affaldssortering er ca. 3 millioner kroner for en bydel på størrelse med Indre Nørrebro. Dette svarer til en årlig udgift på omkring 45 millioner kroner for hele Københavns kommune.

Forslag til finansiering:

Renovationsgebyret til Renholdsselskabet af 1898

Det er vores erfaring, at økonomien spiller en motiverende rolle for bl.a. affaldssortering. Derfor mener Københavns Miljø- og Energikontors affaldsgruppe, at det er nødvendigt at regulere renovationsgebyret, så restaffald til forbrænding bliver dyrere, mens det forebyggende arbejde - såsom affaldssortering - belønnes.

Forbrændingsafgift og affaldsgebyr

Forbrændingsafgiften og affaldsgebyr har i løbet af de sidste år været faldende, samtidig med, at affaldsmængderne er katastrofalt stigende.⁶

Københavns Miljø- og Energikontors affaldsgruppe mener, at affaldsdelen af de lokale Agenda 21 centre skal finansieres gennem de ovenfor nævnte gebyrer.

Investeringer

Der er i Affaldsplan 2004 afsat i alt 1.865. mia. kr. over en 4-årig periode til investeringer til forbrænding og deponi. Som i øvrigt er fornuftigt nok, når man ikke gør andet end at modtage affald. Heraf 35 millioner kroner til det forebyggende arbejde, hvilket svarer til 2 pct. af den totale sum.⁷ Vores pointe er, at afsætter man blot 10 pct. af investeringsoverslaget (180 mio. kroner) til forebyggende arbejde, kan man i fremtiden undgå at investere i en ny ovnlinie på Amager til godt 800 millioner kroner.

Københavns Miljø- og Energikontors affaldsgruppe foreslår, at de 180 mio. kroner, der øremærkes til forebyggende arbejde, lægges ind i en fond, der har til formål at nedbringe affaldsmængden. Det ville give mulighed for at borgere, grupper, organisationer m.m. kan tage initiativer, der løfter det forebyggende arbejde. Midlerne kan f.eks. bruges til bygning af miljøstationer, tilskud/lån til etablering af miljøstationer og kompostbeholdere, produktudvikling jvf. indsigelsen om "Forebyggelse af affaldsmængden" og forslaget om, hvordan kommunen går forrest jvf. bilaget "Den kommunale sektor går forrest i affaldssorteringen".

Så ville der være vægt bag følgende formulering i affaldsplanen: "Overordnet er genanvendelse prioriteret højere end forbrænding med energiudnyttelse."⁸

⁶ Jvf. tabel 4.13 side 38 i affaldsplanen.

⁷ Jvf. bilag nr. 5 side 19 i affaldsplanen.

⁸ Jvf. hovedmålsætning 4 side 44 i affaldsplanen.

3. Lokale Agenda 21 centre

Det bør fremgå af Affaldsplan 2004 at:

- **Københavns kommune vil støtte lokale Agenda 21 centre.**
- **Udbygning af det lokale arbejde skal være gennemført med udgangen af 2004.**
- **At man vil bevilge de nødvendige midler til lokale Agenda 21 centre .**

Uddybning

Der arbejdes i øjeblikket på at uddybe indholdet i Agenda 21 centre, der skal indarbejdes i budget 2002 for Københavns kommune. Et i hver bydel.

Indhold

Den grundlæggende idé er at arbejde aktivt for et miljør Samarbejde med borgerne. Der skal arbejdes med alle vinkler på miljøet: Vand, varme, el, grønne arealer, fødevarer, handel, transport og affald.

Repræsentanter fra den centrale administration kan indgå som samarbejdspartnere fx. Københavns Energi, Københavns Vand, R98, Miljøkontrollen, Københavns miljø- og Energikontor samt folk med lokalt kendskab og engagement.

Vores indgangsvinkel til de lokale Agenda 21 centre er:

- at den lokale affaldsgruppe arbejder i forhold til affaldsplan 2004.
- at den lokale affaldsgruppe udarbejder lokal affaldsplan i samarbejde med beboerne.
- at den lokale affaldsgruppe implementerer affaldsplanen lokalt i samarbejde med øvrige parter.

Ideen er, at der i Affaldsplan 2004 indarbejdes en mulighed for hver enkelt bydel, at lave deres lokale affaldsplan, således at grundmodulet og tilvalgsmodulet kan tilpasses de lokale ønsker og lokale forhold.

Målet med lokale Agenda 21 centre er at forbedre miljøet lokalt i samarbejde med borgerne. Her er dialogen med borgerne er i højsædet.

I forhold til målene i Affaldsplan 2004 vil en del af affaldsproblemet kunne løses lokalt. Vores erfaringer har vist, at sorteringen i vores miljøstationer er mellem 30 og 40 pct., og potentialet for vores koncept er 80 - 90 pct. Erfaringer har desuden vist, at sorteringsprocenten hæves i takt med, at dialogen og informationen øges.

I affaldsplanen står, at "Information og dialog vil blive tilpasset de enkelte bydele og lokalområder, og kommunen vil sikre en ensartet og koordineret oplysningsindsats".⁹

Vi er overbeviste om, at de bedste resultater opnås ved, at der arbejdes tæt og koordineret mellem de enkelte bydele, miljøkontrollen og øvrige involverede parter.

Økonomien

Vi foreslår at affaldsdelen af Agenda 21 center, på kort sigt, finansieres af affalds- og forbrændingsgebyr¹⁰.

⁹ Jvf. side 57 i affaldsplanen.

¹⁰ Jvf. tabel 4.14 side 38 i affaldsplanen.

Målet er - på længere sigt - at finansiere det forebyggende arbejde i Agenda 21 centre gennem afsatte midler til forebyggende arbejde, evt. de allerede betalte grønne afgifter.

Forslag til budget

Det drejer sig om 10 medarbejdere i hver af de 15 bydele, altså i alt 150 affaldsambassadører. Der tilsammen vil kunne udbrede affaldssortering i Københavns kommune. En udgift på omkring 3 mio. kroner for hver bydel, hvilket er godt 45 mio. kroner årligt for hele Københavns kommune. Dette forslag skal ses som modsvar på udbygning af forbrændingskapaciteten på 800 mio. kroner.

Perspektivet

Perspektivet er, at affaldssorteringen i Københavns kommune i løbet af perspektivperioden kan nå et potentiale på 80 - 90 pct. sortering, når lokale affaldssorteringsordninger tilsvarende Nørrebro modellen bliver udbredt.

4. Det organiske affald - tæt på kilden

Det bør fremgå af Affaldsplan 2004 at:

- **kommunen vil støtte forsøg med lokal kompostering.**
- **kommunen vil bevilge de nødvendige midler til forsøgene.**
- **kommunen vil bevilge midler til udvikling af nyt materiel til lokal kompostering.**
- **kommunen vil arbejde for at lovliggøre kompostering af animalsk affald.**
- **kommunen vil nedsætte et kompostråd.**

Uddybning

Perspektivet

Det organiske affald skal ud af husholdningsaffaldet. Målet er ifølge Affaldsplan 2004, at 12.750 tons skal sorteres ud i år 2004.¹¹

Hvis 12.750 tons organisk affald komposteres på stedet vil det reduceres til 5000 tons eller mindre. En stor del af denne kompost ville kunne bruges i de store grønne gårdanlæg, i parker, kirkegårde eller til udskiftning af giftig jord i Københavns Kommune. Derefter ville kun en meget lille del skulle transporteres ud af byen hvor landmænd ville have glæde af det.

Kompostforsøg på Indre Nørrebro

Der har igennem et par år været lokal kompostering i forbindelse med miljøstationerne på Indre Nørrebro. Resultaterne har været meget positive, bl.a. i forhold til synliggørelse af livscyklus processen.

Det sidste år har forsøget fået tilført en mand til udvikling af en effektiv kompostbeholder og bedre metoder til kompostering. Dette har resulteret i en næsten færdig udviklet varmkompostbeholder.

Københavns Miljø- og Energikontors affaldsgruppe foreslår, at forsøgene afprøves i større skala, og at der afsættes ressourcer til at videreudvikle metoder og beholdere med henblik på at finde frem til de optimale metoder.

¹¹ Jvf. side 80 i affaldsplanen.

Fælleskompostering

Mindre institutioner, små erhvervsdrivende, små gårde og lignende, som enten har for lidt organisk affald eller for dårlig plads til kompostbeholdere, skal frasortere komposten og få den afhentet af R98, som komposterer den på kvartermiljøstationen.

Til de store mængder organisk affald kan det være fordelagtigt, at have et stort centralt anlæg f.eks. på RGS90.

Biogasanlæg

Fælleskompostering på biogasanlæg¹² er og bliver en dårlig løsning, fordi mange tons affald skal køres ud af byen, hvilket er en stor forureningskilde.

Vi foreslår, at man afsætter ressourcer til den bedst mulige lavteknologiske løsning. Kompostering tæt på kilden.

Kompostering af animalske produkter

I øjeblikket er det forbudt at kompostere animalske produkter. Sagen er, at man da loven blev indført var bange for rotter i komposten.

I dag arbejder Københavns Miljø- og Energikontors affaldsgruppe med rottesikrede kompostbeholdere.¹³

For at optimere mængden af det organiske affald foreslår vi, at der bliver lavet et regelsæt, så der kan godkendes kompostbeholdere til lovlig kompostering af animalsk madaffald.

Kompostråd

Vi foreslår, at man nedsætter et kompostråd med deltagelse af miljøkontrollen, R98 og de forskellige forsøgsprojekter. Rådet skal trække på de indvundne erfaringer fra forsøgsordningerne. Rådet skal have indflydelse og kompetence i forhold til de afsatte midler til udvikling af kompost/organisk affald.

Vi foreslår at der ansættes min. én kompost ansvarlig i hver bydel til at implementerer komposten.

5. Forbedring af fysiske rammer

Københavns Miljø- og Energikontors affaldsgruppe har i det følgende afsnit nogle konkrete forslag til forbedringer af de fysiske rammer.

Det bør fremgå af Affaldsplan 2004 at:

- **Kommunen skal forbyde ophalercontainere p.g.a. dårligt miljøregnskab.**
- **Kommunen skal støtte initiativer vedrørende lukning af affaldsskakter i nybyggeriet.**
- Det er et stort problem, at etablere affaldssortering i ejendomme med affaldsskakter. Desuden er de uhygiejnske, derfor opfordrer vi kommunen til at muliggøre lukning af affaldsskakter for de beboere der selv ønsker det.**
- **I fremtidig byggeri og gårdrenoveringer opfordre vi kommunen til at sikre plads til miljøstationer i lovgivningen.**
- **At R98 mærker bilerne efter indhold, således at folk ikke tro at sorteret affald bliver blandet sammen.**
- **Kommunen skal udvikle gadestandpladserne især i villakvarterene, hen imod pænere beholdere og designede standpladser.**

¹² Jvf. side 55 i affaldsplanen.

¹³ På Indre Nørrebro.

Forebyggelse af affaldsmængden:

Det er nødvendigt at sortere og genbruge så meget af det dannede husholdningsaffald så muligt, men det miljømæssigt bedste og letteste er, at der ikke produceres så meget affald. Mængden af husholdningsaffald forventes at stige med 32% fra 2004 - 2008. Samtidig forventes mængden af genanvendt husholdningsaffald at falde 5 % i samme periode, samtidig med at 17 % af husholdningsaffaldet forventes at ende på et deponi i 2008. I affaldsplanen står der, at årsagen er stigningen i affaldsmængden, samtidig med at genanvendelsesordningerne forventes at "toppe" i 2004 (s.52-53). Der påpeges, at løsningen bl.a er snarest muligt at sætte betydelige ressourcer ind på affaldsforebyggelse for at modvirke den forventede stigning. Tallene taler med al tydelighed for, at der er behov for at gøre en stor indsats for at forebygge affaldsdannelsen

Nu er spørgsmålet: Hvornår er snarest muligt, og hvordan defineres betydelige ressourcer.

Der er planlagt en investering på ca. 800 mio. til udbygning af forbrændingsanlæggene. At udbygge forbrændingsanlæggene er det samme som at behandle en sygdom, der hedder at der produceres for meget affald. Det, der er behov for, er en forebyggelse af, at denne sygdom opstår. Det er logisk at en mindre affaldsproduktion for det første ville spare penge til udbygning af forbrændingsanlæggene, og for det andet ville der spares mange ressourcer til forarbejdning af råvarer, produktion og transport.

Men der er ikke angivet noget beløb for, hvor meget man vil investere i at forebygge affaldsdannelsen ,og da det angiveligt har højeste prioritet i affaldshirakiet og der er logik i det, **bør** der sættes tilstrækkeligt med penge af til at gennemføre dette.

Løsning af opgaven.

Denne opgave skal løses på flere fronter. Det er nødvendigt at inddrage både borgere, producenter,distributionsleddet og lovgiverne, som der også skrives i forordet.

Dialog med borgerne:

Kommunen har pligt til at sørge for at etablere genbrugsordninger til allerede produceret affald, så må kommunen også have pligt til selv at arbejde for at forebygge den stigende affaldsproduktion i kommunen istedet for at vente på, at der overordnet sker ændringer og bliver taget initiativ. Man skal ikke undervurdere borgernes magt. Med den rette viden vil borgernes handlinger brede sig som ringe i vandet, og få indflydelse på de andre led i affaldsproduktionen.

Affaldsmængderne skal synliggøres for borgerne, og de skal bevidstgøres om deres vaner og handlinger. De skal informeres om affaldets bestanddele, hvad det består af og hvad det ender som, når det forlader husstand eller genbrugsplads. De skal bevidstgøres om livscyklus, hvad det har forårsaget af miljøbelastninger, og hvad det vil forårsage af miljøbelastning, når det ikke er i brug mere. Miljøet skal være nærværende, så borgerne kan se det logiske og vigtige i at spare på ressourcerne, Borgerne skal bevidstgøres om egne muligheder for at undgå at skabe affald. Det er også nødvendigt at møde folk på det plan, hvor de befinder sig for vi er ikke ens, og derfor kan informationen ikke blive ensartet.

Ligesom det er vigtigt at komme i dialog med og involvere borgerne i hvorfor og hvordan man bedst sorterer affald til genbrug, så er det også vigtigt at komme i dialog om og involvere borgerne i, hvordan man også kan undgå at skabe affald. Her er det vigtigt at alle inddrages både børn og voksne. Borgerinddragelsen er netop i tråd med kriterierne for Agenda 21 arbejdet. Derfor er det også nødvendigt, at dem der tager sig af dette arbejde arbejder lokalt i Agenda 21 centre. De skal ikke sidde på et kontor langt væk, og kun møde frem en gang i mellem. De skal være synlige, vide hvad der rører sig lokalt og kunne hjælpe, når der er brug for det. Derved kan de arbejde med holdningsændringer hos både borgere og virksomheder. De skal være den konstante påmindelse, der gør at borgerne ikke falder tilbage i de gamle vaner. Det er vigtigt, at de har tid til arbejdet. De skal derfor have genbrug og forebyggelse af affald, som primære arbejdsområde for vaner ændres ikke fra den ene dag til den anden. Budskabet i nationale kampagner glemmes hurtigt, hvis det ikke er vedvarende.

Dialog med ministeren:

Københavns kommune vil tage initiativ til en dialog med ministeren for at få indflydelse på den danske affaldslovgivning, og påvirke regeringen til at arbejde for internationalt forebyggelse af affald. Det er også nødvendigt.

Det er også nødvendigt, at der udarbejdes en handlingsplan med konkrete mål og datoer for, hvornår de forskellige initiativer skal sættes i værk, så der er sikkerhed for at der sker noget, for det er på høje tid.

Københavns kommune bør derfor arbejde for:

- * At fremme miljøstyring og renere teknologi på virksomheder, så der skabes mindre affald, og fremstilles mindre miljøbelastende produkter .
- * At fremme udviklingen af mere miljøvenlig emballage.

Flere produkter skal i pant/returemballage:

I stil med øl og sodavandordning. F.eks også opbygning af et nationalt retur plastkasse system, hvor kasserne kan bruges til både mælk, frugt og grønt osv. Formålet med at den skal være Fleksibel, er at undgå lang returtransport og det undgås, når de er anvendeligt for virksomheder i hele landet.

At der lægges pant på de allerede eksisterende mælkekasser.

Mindre miljøbelastende emballage:

F.eks erstatte EPS med pap, som kan genbruges.

Anvende mere genanvendt materiale,

- * At produkter/emballage sammensættes af færrest mulige komponenter, så det er let at adskille og dermed genbruge.
- * At brugen af PVC forbydes
- * At engangs EPS emballage forbydes.
- * At der etableres indsamlingsordning for EPS, indtil det forbydes.

Pantfri/engangsprodukter:

* Prisen bør afspejle miljøbelastningen i livscyklus, så det mindst miljøbelastende er billigst og det mest miljøbelastende er dyrest.

* Producenten skal betale en pris/afgift som modsvarer miljøbelastningen i livscyklus af vægt, materialetype og antal sammensatte lag. På den måde ansføres producenten til at undgå flere sammensatte lag, minimere vægten og samtidig finde det miljømæssigt bedste og dermed også billigste materiale.

Emballage

* Prisen på et produkt med emballage bør afspejle emballagens miljøbelastning i livscyklus. Hvorved produkter uden eller med miljøvenlig, begrænset emballage er billigst og produkter med flere lag eller meget miljøbelastende emballage er dyrest.

* Producenten af produktet skal betale en pris/afgift, som modsvarer miljøbelastningen i livscyklus af vægt, materialetype og antal lag af emballage om produktet. Derved ansføres producenter til at undgå emballage, hvis det er muligt ellers bruge mindst muligt ,og samtidig finde det miljømæssigt bedste og dermed også billigste emballage.

Pantfri/engangsprodukter og emballage

* Bør mærkes med informationer om miljøbelastning og materialetype. Desuden skal der være informationer om genbrug, og i hvilken genbrugsbeholder det skal ende. Forbrugerne skal have mulighed for at vælge produkt efter bæredygtighed .

Fej for egen dør:

For at vise at Københavns kommune har reelle ønsker om at arbejde for forebyggelse af affald og øget genbrug er det en rigtig god ide at kommunens egne forvaltninger, institutioner og virksomheder selv går foran som et godt eksempel, og fejrer for egen dør ved at efterspørge produkter

* Fra miljøcertificerede virksomheder.

* Som kan bruges igen og igen og repareres.

* Som kan sendes til genbrug efter brug.

* Uden eller med begrænset emballage, som kan genbruges.

* Med miljømærke.

* Alle kommunale institutioner, forvaltninger og virksomheder skal have indført affaldssortering inden år 2004, og der skal udarbejdes en handlingsplan for indførelsen, jævnt efterfølgende sider.

Den kommunale sektor går forrest i affaldssorteringen.

“Det er et ønske, at Københavns Kommune skal være kendt som en grøn kommune”. Står der i Affaldsplan 2004.

Vi har udarbejdet et konkret forslag til hvordan den kommunale sektor kan gå forrest i affaldssorteringen.

Målet

Det overordnede mål er på længere sigt, at mindske husholdningsaffaldet i tæt samarbejde med ansatte og brugere af de offentlige institutioner.

Det skal gøres ved at få kommunens institutioner - fra vugge til grav - til at gå forrest i indkøbs- og affaldsreducerende arbejde.

Baggrunden

Vi har siden foråret 2000 arbejdet med at implementere affaldssortering i de offentlige institutioner.

De erfaringer vi har opnået, har synliggjort en del nye centrale problemstillinger som viser, at der er stor forskel på at indføre affaldssortering i boligen og på arbejdspladsen.

For at gennemføre affaldssorteringen i de offentlige institutioner foreslår vi, at der i hver bydel ansættes minimum én ressource person til gennemførelse af nedenstående handlingsplan.

Handlingsplan:

Implementeringen af affaldssortering i de offentlige institutioner kan opdeles i tre faser:

- a. Erfaringsopsamling og planlægning
- b. Implementering og udvikling
- c. Formidling

a. Erfaringsopsamling og planlægning

Målet i denne fase er, at fastslå hvor omfattende affaldssorteringen er for de involverede parter, imødekomme behov og ønsker og planlægge hvordan affaldssortering i praksis skal udføres.

Der indgås samarbejde med alle de involverede parter. Det kan fx. være faggrupper såsom rengøringspersonale, pedeller, køkkenpersonale o.s.v. Det kan være folk med væsentlige ansvarsområder fx. arbejdsledere, inspektør o.s.v.

Arbejdsgange, arbejdsområder og ansvarsområder gennemgås.

Det er især vigtigt at: forbedre arbejdsgange, forhindre unødigt ressourceforbrug og mobilisere folk.

Derefter planlægges dels rækkefølgen og dels tempo for implementeringen.

b. Implementering og udvikling

Målet i denne fase er, at implementere det miljømæssige mest optimale system til det pågældende sted. Der kan være andre hensyn at tage, både praktisk og økonomisk. Derfor kan det være en fordel, at udarbejde livscyklus analyser og udarbejde en prioriteret rækkefølge, hvor det miljømæssige mest optimale system er først prioriteret.

I tilfælde af, at systemet ikke findes, forsøges det udviklet, således at det kan bruges som model alle andre steder. Et eks. på at udvikle en model er skolerne, hvor vi i øjeblikket er ved at undersøge, om det er mest hensigtsmæssigt - miljømæssigt, hygiejnisk, økonomisk - at bruge papir eller håndklæder til at tørre sine hænder i.

c. Formidling

I alle faser af implementeringen er den vigtigste del, at indgå i et positivt samarbejde med alle de involverede folk og/eller at mobilisere folk. Fakta er, at affaldssortering er tidskrævende og det derfor er folk der løfter opgaven og ikke konsulenten eller formidleren.

Som udgangspunkt er strategien en 100% Informationsindsats med opfølgning. Jo mere man informere/uddanner desto bedre bliver sorteringen..

Informationsindsatsen består af følgende:

- Fremstilling af målrettet information.
- Opsætning af informationsmateriale.
- Undervisning i affaldssortering-miljø-kredsløb.
- Opfølgning fx. statistisk oversigt over restaffaldet, nye informationskampagner, implementering af nye tiltag til forbedring af miljøet.

Indhold:

Indholdsmæssigt er det vigtigt at besvare to centrale spørgsmål:

- Hvorfor skal man sortere sit affald?
- Hvordan skal man sortere sit affald?

Arbejdsmanualer

For at kunne støtte opstart af affaldssorteringen, er det hensigtsmæssigt at bearbejde de opsamlede erfaringer og udarbejde arbejdsmanualer, rettet mod de forskellige institutionstyper og deres brugere. Arbejdsmanualerne skal udarbejdes så de kan anvendes i hele Københavns Kommune.

Hermed et antal tilkendegivelser fra københavnere som formulerede deres mening om affaldsplanen ved KMEK's affaldsarrangement på Sankt Hans Torv den 1. november 2000.

Vedlagt på følgende side 16-19.